

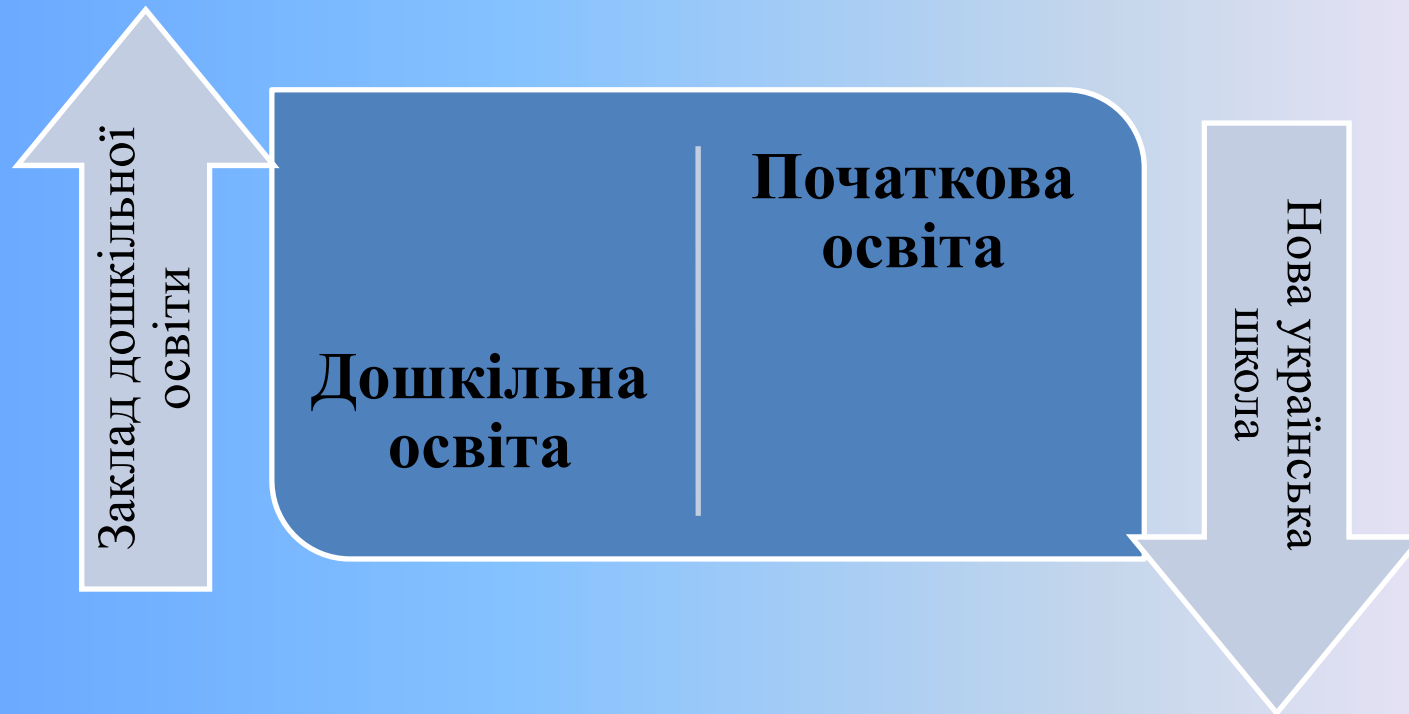
Наступність як ключовий елемент взаємозв'язку в організації освітнього процесу закладу дошкільної освіти і НУШ

Підготувала викладач психолого-
педагогічних дисциплін дошкільної
освіти КЗВО «ДПК»ДОР»
Кичанова Наталя Анатоліївна

Наступність закладу дошкільної освіти та НУШ –

двобічний зв'язок, який передбачає

- ◆ з одного боку, спрямованість освітньо-виховної роботи в закладі дошкільної освіти на ті вимоги, які будуть висунуті до дітей в школі,
- ◆ з іншого боку – опору вчителя на досягнутий старшими дошкільниками рівень компетентності, знань, вмінь, навичок і активне використання їх в освітньому процесі

Дошкільна освіта

Базовий компонент дошкільної освіти

Початкова освіта

Концепція Нової української школи

Принцип дитиноцентризму

- повага до особистості;
- збереження дитячої субкультури;
- визнання самоцінності дошкільного дитинства, його особливої ролі в розвитку особистості;
- створення сприятливих умов для становлення психологічної зрілості дошкільника
- підпорядкованість освітньої діяльності, її цілей, змісту інтересам та потребам дитини;
- рівний доступ до освіти;
- інклюзивність освіти;
- кожна дитина талановита; завдання вчителя – допомогти реалізувати свої здібності і талант. особистісно-орієнтований підхід до навчання та виховання кожної дитини

Практична реалізація:

- розширення мережі закладів дошкільної й загальної середньої освіти;
- запровадження електронних черг та електронних систем зарахування здобувачів освіти;
- варіативність у виборі форм здобуття освіти;
- заборона на конкурс для вступу до першого класу; порівняння однієї дитини з іншою тощо.
- забезпечення освіти для дітей з особливими потребами;
- підготовка асистентів учителів та вихователів в інклюзивних групах і класах.
- готовність педагогів до реалізації особистісно-орієнтованого підходу в освітній діяльності

Компетентнісний підхід

12 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА СУЧАСНОГО ЗДО

- Здоров'язбережувальна
- Особистісно-оцінна
- Родинно-побутова
- Соціально-комунікативна
- Природничо-екологічна
- Предметно-практична
- Художньо-продуктивна
- Ігрова
- Сенсорно-пізнавальна
- Математична
- Мовленнєва
- Комунікативна

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

- Спілкування державною і рідною (у разі відмінності) мовами
- Спілкування іноземними мовами
- Математична компетентність
- Основні компетентності у природничих науках, техніці і технологіях
- Інформаційно-цифрова компетентність
- Уміння вчитися впродовж життя
- Ініціативність, підприємливість і фінансова грамотність
- Соціальна та громадянська компетентності
- Обізнаність та самовираження у сфері культури
- Екологічна грамотність і здорове життя

Результати освіти

Дошкільна зрілість, що виражається в сформованості всіх базових якостей особистості та психічних процесів:

- емоційних;
- когнітивних (сприймання, уваги, мислення, мовлення, уяви);
- вольових

Ми хочемо мати випускника, який буде цілісною особистістю, патріотом, відповідальним громадянином, інноватором, людиною, що може знаходити унікальні рішення, не губиться, критично мислить і бере на себе відповідальність

Л. Гриневич

Діяльнісний підхід

Пріоритетність **активних видів** діяльності.

➤ **досвіду** дитячої діяльності (ігровій, руховій, пізнавально-дослідницькій, комунікативній, господарсько-побутовій)

Активна дієва позиція дитини в процесі пізнання світу.

➤ зміна ролі вчителі: з вчителя-інформатора на **вчителя-фасилітатора**, який дає можливість набувати власний досвід у пошуку й опрацюванні інформації

Діяльнісний підхід

Пріоритетність **активних видів** діяльності.

➤ **досвіду** дитячої діяльності (ігровій, руховій, пізнавально-дослідницькій, комунікативній, господарсько-побутовій)

Активна дієва позиція дитини в процесі пізнання світу.

➤ зміна ролі вчителі: з вчителя-інформатора на **вчителя-фасилітатора**, який дає можливість набувати власний досвід у пошуку й опрацюванні інформації

Ігрова діяльність

Гра – провідна діяльність, відіграє велику роль в розвитку психіки та особистості дитини

Широке використання в ігровій діяльності здатне забезпечити реалізацію більшості ключових завдань

Середовище як чинник навчання-виховання-розвитку

Оснащення групового приміщення має не лише «гарним», а «корисним», дієвим, інформативним, мобільним, зручним, доступним насамперед для дітей.

Освітні осередки класів НУШ:

- навчально-пізнавальної діяльності (змінні тематичні дошки/фліп-чарти/стенди для діаграм з ключовими ідеями);
- ігри (настільні ігри, інвентар для рухливих ігор);
- художньо-творчої діяльності;
- куточок живої природи для проведення дослідів;
- зони відпочинку (з килимом для сидіння та гри, кріслами, пуфами, подушками);
- дитяча бібліотека;
- осередок вчителя

Інтеграція як освітня стратегія

- організація інтегрованих видів діяльності;
- інтеграція освітнього процесу (планування за тематичними блоками і днями)
- **інтегрований курс «Я досліджую світ»** / програми за ред. Олександри Роман Шияна Савченко,
- **інтегрований курс «Мистецтво»**

Автономія і свобода закладу освіти і педагога

- децентралізація управління освітнім процесом на рівні держави, регіону, міста, закладу освіти;
- педагог може самостійно, узгоджуючи з методичною службою, педагогічною радою, вирішувати питання вибору освітньої програми, підручника, планування, організації роботи класу (групи).

На жаль цей напрям реформування не в повній мірі втілений ні в дошкільній освіті, ні в початковій. До реалізації цього плану педагогічних працівників треба готувати

Умотивований і кваліфікований педагог

Нова школа, сучасний дошкільний заклад освіти
потребують нового вчителя, вихователя, який може стати
агентом змін

- буде надано академічну свободу педагогу;
- передбачено покращення матеріального стимулювання педагога;
- зазнає суттєвих змін процес і зміст підготовки вчителя, вихователів;
- збільшиться кількість моделей підвищення фахового рівня вчителя;
- учитель з наставника та джерела знань перетвориться на **коуча, фасилітатора, тьютора, модератора** в індивідуальній освітній траєкторії дитини

Кроки щодо реалізації наступності між дошкільною і початковою ланками освіти

- Поступовий перехід від ігрової до навчальної діяльності в початковій школі
- Адаптаційно-ігровий період у навчанні учнів 1-2-х класів.
- Зміна статусу (з дошкільника на школяра) не повинна травмувати дітей.
- Школа все ж таки повинна залишатися школою місцем для здійснення інтелектуальної праці в комфортних умовах, а не місцем розваг

Визнання цінності дитинства – другий важливий принцип ДСПО

Реалізовується:

- ✓ у переважанні ігрових форм навчання
- ✓ у стимулюванні проведення уроків за межами класу
- ✓ в обмеженні обсягу домашніх завдань
- ✓ у збільшенні часу на рухову активність і творчість
- ✓ формувальне оцінювання, відсутність оцінок

- ❑ Щоденні ранкові зустрічі у колі, під час яких діти діляться один з одним своїми враженнями та настроєм.
- ❑ Планування за тематичними блоками і днями.
- ❑ Наскрізні теми, які вчитимуть упродовж тижня, діти обирають разом з учителькою.
- ❑ Створення Інтелект-карти тематичного дня.
- ❑ Робота у центрах розвитку дошкільників
- ❑ Робота командами, групами, парами, четвірками, індивідуально
- ❑ Добір розвивального матеріалу (інтелектуальні карти, лепбуки, малюнки, схеми, творчі роботи)
- ❑ Відкритість і доступність матеріалів та ін.

elenaranko.ucoz.ru

Навчальні центри НУШ

- ❑ **Комунікативний.** Центр для обговорення вивченого, для заведення нових знайомств, для запитань - відповідей, а також рефлексій. Тут знаходяться матеріали для вивчення конкретної теми (готові або саморобні ігри для читання, додаткове приладдя для письма, словники, картки зі словами тощо)
- ❑ **Математичний.** Призначений для розвитку математичного та логічного мислення школярів. У ньому зібрано матеріали для лічби (пластикові іграшки, кубики різних розмірів, фабричні або саморобні предмети для лічби), пазли, доміно, лінійки, терези, танграм, математичний планшет та інші засоби для вимірювання, ігри
- ❑ **Відкриттів.** Цей центр для всіх тих речей, які розпалюють уяву дитини. Може включати в себе – мистецькі і крафтові матеріали, диктофон, фотоапарат, магнітофон, настільні ігри, пазли, веселі книги та журнали тощо

- ❑ **Новин.** Центр Новин допоможе управляти своїм класним календарем, запланованими завданнями і проектами, загальношкільними заходами, святами, урочистостями
- ❑ **Матеріалів.** Центр включає в себе: олівці, ручки, маркери, точила, степлери, ножиці, папір, клей, стрічки, скріпки, тканину, паперові рушники, дезінфікуючий засіб для рук й інші інструменти)
- ❑ **Центр Тиші.** Запасний стіл і стільці, пазловий килимок, пуфи для відпочинку, мольберт, навушники можуть бути використані для Центру Тиші
- ❑ **Центр Учителя.** Це професійний простір, де вчитель планує, оцінює, аналізує дані та завершує свою працю. Він може використовувати цей простір для проведення розмов тет-а-тет зі своїми учнями

Навчальні центри НУШ

Центр читання і письма

- Книги, карти, глобус, плакати
- Вірші, написані на великих аркушах паперу
- Письмове приладдя (олівці, маркери, фломастери)
- Папір, клей або скоч (липка стрічка)
- Діркопробивач, мотузки, лінійки та указки, степлери
- Комп'ютер і навушники, диски
- Матеріали для вивчення конкретної теми, словники, картки зі словами
- Великі подушки
- Готові або саморобні ігри для читання
- Додаткове письмове приладдя для письма (крейда, фарби, пензлі, ручки тощо)

Мистецький центр

Фарби й пензлі, папір;
глина (пластилін);
старі журнали;
приладдя для письма й малювання;
мольберт;
Матеріали для вивчення конкретної теми; губки, пляшечки-бризгалки для малювання; репродукції відомих картин

Інші центри

- Центр відпочинку
- Центр творчості
- Ігровий центр
- Бібліотечний (читацький) центр
- Музичний центр
- Інформаційний центр тощо

Центр природознавства

- Камінці, мушлі, інші природні матеріали, магніти, збільшувальне скло, терези
- Довідкова література й журнали з природознавства
- Кімнатні рослини, акваріум з рибками
- Матеріали для вивчення конкретної теми, мікроскоп тощо

Приклади розташування одномісних парт у НУШ

- ❑ Діти сидять по одному окремо один від одного.
- ❑ Діти сидять по двоє.
- ❑ Діти сидять групами по 4-5.
- ❑ Порти розташовано по периметру (буквою «П»).
- ❑ Порти розташовані по колу.

Примітка. Діти не повинні дивитися у потилицю свого товариша, бо це перешкоджає формуванню їх емоційного інтелекту.

Щоденні рутини:

доповнюємо правила і вивільняємо час для навчання

- Вітатися з учителем, друзями
- Складати акуратно верхній одяг і взуття у шафку
- Сідати на килим для участі у «ранковому колі»
- Спілкуватися напівголосно
- Оновити календар погоди
- Полити кімнатні рослини
- Прибрати робоче місце
- Правильно користуватися вбиральною
- Правильно мити руки
- Дотримуватися культури споживання їжі
- Піднімати руку
- Ввічливо просити
- За все дякувати
- Ділитися матеріалами та іграшками

Примітка. Рутини – це щоденні задачі дітей (Що? Коли? Як робити?), які потрібно виконувати регулярно без нагадування вчителя

Впровадження рутин

Пояснюємо

Обговорюємо

Демонструємо

Всебічно розвинена, ЖИТТЄВО КОМПЕТЕНТНА ОСОБИСТІТЬ

Завдання сучасного ЗДО –
підготувати дітей до шкільних
навантажень та безболісного
переходу до навчання у НУШ

Пріоритетні напрями підготовки дошкільників до шкільного навчання

- удосконалення показників фізичного розвитку, зокрема дрібної моторики (що є важливим для оволодіння навичками письма), таких фізичних якостей як витривалість, спритність, формування культурно-гігієнічних навичок згідно з віком;
- розвиток базових особистісних якостей дитини (активності, ініціативності, самостійності, креативності, спостережливості тощо)
- Розвиток критичного мислення у старших дошкільників;
- Підготовка до партнерської взаємодії з однолітками та вчителем

Форми здійснення наступності ЗДО та НУШ

Методичний аспект співробітництва передбачає взаємне ознайомлення з методами і формами освітньо-виховної роботи з дітьми старшої групи та 1-го класу, встановлення наступності дошкільної та початкової освіти.

- **взаємовідвідування** вчителями та вихователями відкритих занять (інших форм організації освітньої роботи) з дітьми старшого дошкільного віку та уроків у початковій школі;
- **анкетування** педагогів з метою вивчення потреб у підвищенні майстерності;
- підготовка і проведення **спільних педагогічних рад, семінарів-практикумів, засідань «круглих столів», конференцій, консультацій, тематичних виставок** тощо;
- організація роботи **спільних методичних об'єднань**, творчих груп вихователів закладів дошкільної освіти і вчителів початкової школи;
- залучення педагогів закладів дошкільної освіти і початкової школи до участі в **спільних педагогічних проектах, розроблення методичних рекомендацій і порад**;
- обмін педагогічним досвідом з різних питань щодо реалізації наступності між дошкільної та початкової ланками освіти;
- сприяння самоосвіті педагогів, підвищення їх фахової майстерності.

Форми здійснення наступності ЗДО та НУШ

Інформаційно-просвітницький аспект взаємодії має бути спрямованим і на батьків, і на педагогів. передбачає взаємне ознайомлення вчителів та вихователів із завданнями освітньо-виховної роботи в закладі дошкільної освіти і школі, вивчення програм, знайомство з особливостями дітей певного віку

- **анкетування** з питань особистісного зростання дітей, рівня досягнення дошкільної зрілості для надання консультативної допомоги;
- ознайомлення з психологічними закономірностями розвитку дитини старшого дошкільного та молодшого шкільного віку
- проведення Днів відкритих дверей у закладах загальної середньої освіти;
- проведення Інтернет-консультацій, вебінарів, форумів для батьків;
- організація роботи «педагогічної вітальні» з питань створення психологічно комфортних умов для сприйняття дитиною нової соціальної ролі школяра;
- батьківських клубів та інших форм взаємодії закладів освіти і батьків вихованців

Форми здійснення наступності ЗДО та НУШ

Практичний аспект співробітництва

- попереднє знайомство вчителів зі своїми майбутніми учнями;
- відвідування вихователями відкритих уроків, позакласних заходів своїх колишніх вихованців-першокласників з метою спостереження за їх розвитком;
- проведення екскурсій;
- організація спільних тематичних виставок дитячих робіт, вернісажів, конкурсів тощо;
- проведення спільних заходів для дітей старшого дошкільного віку та учнів початкової школи у закладах дошкільної і загальної середньої освіти (театралізованих вистав, відвідування музеїв тощо);
- спільна участь школярів і старших дошкільників у проектній діяльності та інше

Психологічно виважений та успішний перехід дитини від дошкільної до початкової освіти можливий лише за умовами об'єднання зусиль педагогічних колективів закладів дошкільної і загальної середньої освіти, батьківської громадськості та педагогічних закладів вищої освіти, які здійснюють професійну підготовку кваліфікованих фахівців у галузі дошкільної та початкової освіти

Дякуємо за увагу!

